

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 5088

22 Aralık 2021 tarihinde Bakü’de imzalanan ekli “Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Enerji Bakanlığı Arasında Doğal Gaz Teslimatına İlişkin Mutabakat Zaptı”nın onaylanmasına, 244 sayılı Kanunun 5 inci maddesi ile 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

10 Ocak 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
İLE
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
ENERJİ BAKANLIĞI ARASINDA
DOĞAL GAZ TESLİMATINA
İLİŞKİN
MUTABAKAT ZAPTI

İşbu Mutabakat Zaptı ("**Zapt**") Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle tek başına "**Taraf**" ve birlikte "**Taraflar**" olarak anılacak) adına 22 Aralık 2021 tarihinde akdedilmiştir.

- A. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti arasında, 25 Ekim 2011 tarihinde, işbu Zapt için bir çerçeve teşkil eden "*Türkiye Cumhuriyeti'ne Doğal Gaz Satışına ve Azerbaycan Cumhuriyeti Kaynaklı Doğal Gazın Türkiye Cumhuriyeti Topraklarından Transit Geçişine ve Doğal Gazın Türkiye Cumhuriyeti Toprakları Üzerinden Taşınması İçin Münhasır Boru Hattının Geliştirilmesine İlişkin Anlaşma*"nın ("**HAA**") imzalanmış olmasına;
- B. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. ("**BOTAŞ**") ile Azerbaycan Gaz Tedarik Şirketi'nin HAA'ya istinaden 25 Ekim 2011 tarihinde "*Doğal Gaz Alım Satım Anlaşması*" ("**GSA**") imzalanmış olmasına;
- C. Azerbaycan Cumhuriyeti'nin, BOTAŞ ve STPAŞ arasında imzalanacak bir anlaşmaya istinaden SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş.'ye ("**STPAŞ**") yıllık 1,7 milyar metreküpe ("**bcma**") kadar olan doğal gaz tedarikine yönelik niyetini bildirmesine;

BİNAEN

Taraflar, aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

1. BOTAŞ, GSA'nın yıllık miktarından 1.7 bcma'ya kadar olan doğal gazı 31 Aralık 2024 tarihine kadar STPAŞ'a tedarik edecektir. STPAŞ, bu yıllık miktarı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin grup şirketlerinin ihtiyaçlarını karşılamak için kullanacaktır.
2. Yukarıdaki paragraf 1 kapsamındaki doğal gaz hacimlerinin fiyatı; GSA'nın ithalat fiyatı artı Türkiye Cumhuriyeti toprakları içindeki taşıma tarifesi ve varsa BOTAŞ'ın yaptığı diğer taşıma masrafları artı Türkiye Cumhuriyeti'nde geçerli tüm vergiler olacaktır.
3. Paragraf 1 ve 2'nin uygulanması için ticari koşullar ve teslimat için hazır edilecek miktarlar, BOTAŞ'ın ilgili gaz satış anlaşmalarındaki al veya öde yükümlülükleri dikkate alınarak BOTAŞ ve STPAŞ arasında yapılacak ayrı bir kontrat altında her yıl kararlaştırılacaktır.

4. Taraflar, Azerbaycan'daki üretim projelerinden üretilecek veya Azerbaycan üzerinden taşınacak ilave doğal gaz hacimlerini iletmek suretiyle, "Bakü-Tiflis-Erzurum" ve "Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı" dahil olmak üzere mevcut boru hatlarının maksimum teknik kullanılabilir kapasitelerinden faydalanmak için ellerinden gelen çabayı göstereceklerdir. Bu bağlamda, Türk Tarafı söz konusu doğal gaz hacimlerinin Türkiye doğal gaz piyasasında ticareti için gereken tüm desteği sağlayacaktır.
5. Taraflar, iki ülke için kazançlı olacağı değerlendirilen ortak ilgi alanlarındaki işbirliklerini daha da artırmaya karar vermişlerdir.
6. Yukarıdaki paragraf 5'in amaçları açısından, BOTAS ve SOCAR gerekli tüm faaliyetleri gerçekleştirecek ve ihtiyaç halinde doğrudan kendileri tarafından veya iştirakleri yoluyla ortak teşebbüs(ler) kuracaklardır.
7. İşbu Zapt, Tarafların yürürlüğe girişi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını diplomatik yollarla birbirlerine bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.
8. İşbu Zapt 31 Aralık 2024 tarihine kadar yürürlükte kalacak ve Tarafların ortak mutabakatı üzerine Zapt'a ekleme yapılabilecek ya da değiştirilebilecektir.
9. Taraflar arasında, işbu Zapt hakkında ya da bundan doğan bir anlaşmazlık ya da iddia çıkarsa, Taraflar bu anlaşmazlıkları doğrudan müzakerelerle dostane bir şekilde çözeceklerdir.
10. İşbu Zapt, 22 Aralık 2021 tarihinde Bakü'de iki asıl nüsha halinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olacak şekilde her biri Türkçe, Azerice ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Türkçe, Azerice ve İngilizce metinlerin farklı yorumlanması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti
Adına

Fatih DÖNMEZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanı

Parviz SHAHBAZOV
Enerji Bakanı

**TÜRKİYƏ RESPUBLİKASININ
ENERGETIKA VƏ TƏBİİ SƏRVƏTLƏR NAZIRLIYI
İLƏ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
ENERGETIKA NAZIRLIYI ARASINDA
TƏBİİ QAZIN TƏDARÜKÜNƏ
DAİR
ANLAŞMA MEMORANDUMU**

Bu Anlaşma Memorandumu (“**Memorandum**”) 22 dekabr 2021-ci il tarixində bundan sonra təkliddə “**Tərəf**” və birlikdə isə “**Tərəflər**” adlandırılacaq Türkiyə Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti adından hazırlanmışdır.

NƏZƏRƏ ALARAQ Kİ:

- A. Türkiyə Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti 25 oktyabr 2011-ci il tarixində bu Memorandumun çərçivəsini müəyyən edən “*Türkiyə Respublikasına təbii qazın satışı və Azərbaycan mənsəli təbii qazın Türkiyə Respublikası ərazisindən tranzit keçidi və Türkiyə Respublikası ərazisindən təbii qazın nəqli üçün müstəqil boru kəmərinin inkişafına dair Saziş*”i (“**IGA**”) bağlamışlar;
- B. “Boru Hatları ilə Petrol Taşıma A.Ş.” (“**BOTAŞ**”) və Azərbaycan Qaz Təchizatı Şirkəti 25 oktyabr 2011-ci il tarixində IGA (“**SPA**”) əsasında “Təbii qazın alqı-satqı müqaviləsi”ni bağlamışlar;
- C. Azərbaycan Respublikası “**BOTAŞ**” və “**SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş.**” (“**STPAŞ**”) arasında bağlanacaq müqaviləyə əsasən “**STPAŞ**” üçün ildə 1,7 milyard kub metrə (“**bema**”) qədər təbii qaz almaq niyyətində olduğunu bəyan etmişdir.

Hazırda buna görə Tərəflər aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

1. “**BOTAŞ**” SPA illik həcmindən 1,7 bema qədər təbii qazı 31 dekabr 2024-cü il tarixinədək “**STPAŞ**”-a tədarük edir. “**STPAŞ**” bu illik həcmdən “**SOCAR Turkey Enerji A.Ş.**”-nın şirkətlər qrupunun ehtiyaclarını ödəmək üçün istifadə edir.
2. 1-ci bənddə nəzərdə tutulmuş təbii qazın həcmələri üçün qiymətə SPA idxal qiyməti, üstəlik əgər varsa, “**BOTAŞ**” tərəfindən Türkiyə Respublikası ərazisində çəkilməmiş nəqliyyat tarifi və digər nəqliyyat xərcləri, həmçinin Türkiyə Respublikasında tətbiq olunan bütün vergilər daxildir.
3. 1 və 2-ci bəndlərin icrası məqsədilə çətdirilmə üçün mövcud olan kommersiya şərtləri və miqdarları hər il “**BOTAŞ**”-ın müvafiq qaz satışı müqavilələrindəki “al və ya ödə” öhdəlikləri nəzərə alınmaqla, “**BOTAŞ**” və “**STPAŞ**” arasında bağlanacaq ayrıca müqavilə ilə razılaşıdırılır.
4. Tərəflər mövcud təbii qaz boru kəmərlərinin, o cümlədən “**Bakı-Tbilisi-Ərzurum**” və “**Trans-Anadolu Təbii Qaz Boru Kəməri**” boru kəmərlərinin mövcud texniki imkanlarından maksimum istifadə etmək üçün Azərbaycandakı “upstream” layihələri üzrə hasil olunacaq və ya Azərbaycan vasitəsilə nəql olunacaq əlavə təbii qaz həcmlərinin ötürülməsi üçün söylərini əsirgəmir. Bu xüsusda Türkiyə Tərəfi bu növ təbii qaz həcmlərinin Türkiyənin təbii qaz bazarı daxilində ticarəti üçün bütün zəruri dəstəyi verir.

5. Tərəflər hər iki ölkə üçün faydalı hesab edilən qarşılıqlı maraqlı doğuran sahələrdə əməkdaşlığı daha da genişləndirmək qərarına gəldilər.
6. 5-ci bəndin məqsədləri üçün "BOTAS" və SOCAR bütün fəaliyyətləri həyata keçirir və zəruri hallarda birbaşa özləri və ya törəmə müəssisələri vasitəsilə birgə müəssisə(lər) yaradırlar.
7. Bu Memorandum onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların tamamlanması barədə Tərəflərin diplomatik kanallar vasitəsilə bir-birini xəbərdar etdiyi sonuncu yazılı bildirişin alındığı tarixdən qüvvəyə minir.
8. Bu Memorandum 31 dekabr 2024-cü il tarixinədək qüvvədə qalır və hər iki Tərəfin qarşılıqlı razılığı əsasında dəyişdirilə və əlavələr edilə bilər.
9. Tərəflər arasında bu Memorandum ilə bağlı və ya ondan irəli gələn mübahisə və ya iddia yaranarsa, Tərəflər bu mübahisələri birbaşa danışıqlar vasitəsilə sülh yolu ilə həll edirlər.
10. Bu Memorandum 22 dekabr 2021-ci il tarixində Bakı şəhərində türk, Azərbaycan və ingilis dillərində olmaqla iki əsl nüsxədə imzalanmışdır və bütün mətnlər bərabər autentikdir. Türk, Azərbaycan və ingilis dillərindəki mətnlərin təfsirində fikir ayrılığı yaranacağı təqdirdə, ingilis dilindəki mətnə üstünlük verilir.

Türkiyə Respublikası Hökuməti
adından

Azərbaycan Respublikası Hökuməti
adından

Fatih DÖNMEZ
Energetika və təbii sərvətlər
naziri

Pərviz ŞAHBAZOV
Energetika naziri

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE MINISTRY OF ENERGY AND NATURAL RESOURCES OF
THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE MINISTRY OF ENERGY OF
THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN
FOR NATURAL GAS DELIVERY**

This Memorandum of Understanding (“**MoU**”) is made on behalf of the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Azerbaijan (hereinafter referred to individually as a “**Party**” and collectively as “**Parties**”) on the 22nd of December 2021.

WHEREAS:

- A. The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Azerbaijan entered into the *“Agreement concerning the Sale of Natural Gas to the Republic of Turkey and the Transit Passage of Natural Gas originating from the Republic of Azerbaijan across the Territory of the Republic of Turkey and the Development of a Standalone Pipeline for the Transportation of Natural Gas across the Territory of the Republic of Turkey”* on the 25th of October 2011 (“**IGA**”) which establishes a framework for this MoU;
- B. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (“**BOTAŞ**”) and Azerbaijan Gas Supply Company entered into the *“Natural Gas Sales and Purchase Contract”* on the 25th of October 2011 pursuant to the IGA (“**SPA**”);
- C. The Republic of Azerbaijan stated its intention to receive up to 1.7 billion cubic meters per annum (“**bcma**”) natural gas for SOCAR Turkey Petrokimya A.Ş. (“**STPAŞ**”) according to a contract to be concluded between BOTAŞ and STPAŞ.

Now therefore the Parties agree on the following:

1. BOTAŞ shall deliver up to 1.7 bcma of natural gas to STPAŞ from SPA annual quantity until the 31st of December 2024. STPAŞ shall use this annual quantity to cover the needs of the group companies of SOCAR Turkey Enerji A.Ş.
2. The price for the volumes of natural gas under the paragraph 1 above shall be the import price of SPA plus the transportation tariff and other transportation costs incurred by BOTAŞ, if any, within the territory of the Republic of Turkey plus all applicable taxes in the Republic of Turkey.
3. For the implementation of paragraphs 1 and 2, the commercial conditions and quantities available for the delivery shall be agreed annually in a separate contract to be concluded between BOTAŞ and STPAŞ taking into consideration of take or pay obligations of BOTAŞ in the respective gas sales agreements.

4. The Parties shall use their best endeavours to utilize maximum technical available capacity of existing natural gas pipelines, including “Baku-Tbilisi-Erzurum” and “Trans-Anatolian Natural Gas Pipeline”, by transmitting additional natural gas volumes that will be produced from upstream projects in Azerbaijan or transported through Azerbaijan. In this context, the Turkish Party shall provide all necessary support for the trade of such natural gas volumes within the natural gas market of Turkey.
5. The Parties decided to further enhance their cooperation on the areas of mutual interest that are deemed beneficial for both countries.
6. For the purposes of paragraph 5 above, BOTAŞ and SOCAR shall carry out all activities and, where necessary, they will establish joint venture(s) directly by themselves or through their subsidiaries.
7. This MoU shall enter into force on the date of the receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force.
8. This MoU shall remain in force until the 31st of December 2024 and may be amended and supplemented upon mutual agreement of both Parties.
9. If a dispute or claim arises between the Parties in relation to or arising from this MoU, the Parties shall resolve these disputes in an amicable way through direct negotiations.
10. This MoU is signed on 22nd of December 2021 in Baku in two originals in Turkish, Azerbaijani and English languages; and all texts are equally authentic. In case of divergent interpretations of the Turkish, Azerbaijani and English texts, the English text shall prevail.

**For the Government of
the Republic of Turkey**

Fatih DÖNMEZ
Minister of Energy and
Natural Resources

**For the Government of
the Republic of Azerbaijan**

Parviz SHAHBAZOV
Minister of Energy